

Haarlem, oktober 2020

Het is Directeuren van Teylers Stichting een genoegen u uit te nodigen voor drie winterlezingen, die zullen worden gehouden door Leden van Teylers Genootschappen in de gehoorzaal van Teylers Museum.

Zondag 29 november 2020 om 13.00 uur

Spreker: **dr. Yvonne Bleyerveld**, Senior conservator teken- en prentkunst bij het RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis in Den Haag en lid van Teylers Tweede Genootschap

Naar buiten! Zestiende- en zeventiende-eeuwse Nederlandse kunstenaars tekenen het Hollandse landschap

Dit najaar is in Teylers Museum een tentoonstelling te zien over John Constable, de Engelse grootmeester van de Romantiek. Constable staat bekend als kunstenaar die schilderde in de buitenlucht. Maar al eerder trokken kunstenaars naar buiten – niet om er te schilderen, maar om te tekenen. In de zestiende- en zeventiende eeuw bestudeerden Nederlandse kunstenaars in de buitenlucht de natuur en het licht. Dit was onderdeel van de kunstenaarsopleiding en werd gestimuleerd door kunsttheoretici. Rivieren, stranden en dorpen legden ze ter plekke vast, evenals motieven als boerderijen en bomen. Hun schetsen 'naar het leven' dienden als studiemateriaal of als basis voor schilderijen of uitgewerkte tekeningen. Deze lezing gaat over de traditie van het buiten tekenen. Welke kunstenaars deden dat en waar gingen zij naartoe? En is aan een tekening te zien of die 'naar het leven' gemaakt is of naderhand in de werkplaats?

Zondag 31 januari 2021 om 13.00 uur

Spreker: **Prof. dr. Frans van Lunteren**, Hoogleraar Geschiedenis van de Natuurwetenschappen aan de Vrije Universiteit Amsterdam en aan de Universiteit Leiden en bijzonder Teylers-hoogleraar.

De koningsmakers: de achterkant van de Nobelprijs

De ultieme bekroning voor een natuurwetenschapper is de Nobelprijs. Achter deze uitverkiezing gaat een complexe machinerie schuil. In 1976 besloot de Nobel Stichting haar archieven tot 1950 open te stellen voor onderzoekers, wat het mogelijk maakte een kijkje te nemen achter de schermen. Zoals in deze voordracht zal blijken, wist een handvol Zweedse wetenschappers een krachtig stempel te drukken op het beeld en aanzien van de internationale wetenschap door - bij tijd en wijlen - eigenzinnige keuzen.

Zondag 28 februari 2021 om 13.00 uur

Spreker: **Prof. dr. H.G.M. Jorink**, onderzoeker aan het Huygens ING (KNAW) en Teylers-hoogleraar 'Verlichting en Religie in historisch en sociaal cultureel perspectief' verbonden aan de Universiteit Leiden

Paradijsvogels in het rariteitenkabinet

Mythe en werkelijkheid van een beeldschoon verzamelobject uit de Gouden Eeuw

Met de Europese ontdekkingsreizen in de zestiende eeuw nam ook de kennis van exotische vogelsoorten enorm toe. Een spectaculaire soort was de paradijsvogel, afkomstig uit Oost-Indië. Het dier dankte zijn naam niet alleen aan de bonte verenpracht, maar ook aan het feit dat de opgezette dieren zonder pootjes in Europa aankwamen. Dat leidde tot de overtuiging dat de vogels hun hele leven vliegend zouden doorbrengen. Parijsvogels werden een geliefd object voor kunstenaars en verzamelaars. In de loop van de zeventiende eeuw ontdekten geleerden dat het dier ook pootjes had. Het proces van de-mystificatie is tekenend voor het algemeen veranderende natuurbeeld in de zeventiende eeuw, en dat mede zou leiden tot de grote wetenschappelijke werken die centraal staan in de tentoonstelling *Vogelparadijs*.

U bent van harte welkom op deze vrij toegankelijke bijeenkomsten.

www.teylersstichting.nl en www.teylersmuseum.nl